

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความพยายามในการจัดการรายได้ของเทศบาลนครเชียงใหม่
 ชื่อผู้เขียน นางประไพพิศ ลลิตาภรณ์
 เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
 คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. อุดม เกิดพิบูลย์ ประธานกรรมการ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวรรรัตน์ ยิบมันตะสิริ กรรมการ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรพิทย มีมาก กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มุ่งหมายเพื่อคำนวณหาค่าดัชนีที่แสดงถึงระดับของความพยายามในการจัดการรายได้ ของเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 11 ประเภท ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520-2532 คือ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน, ภาษีบำรุงท้องที่, ภาษีป้าย, ภาษีการค้า, ภาษีสุราและสรรพสามิต, ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน, ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต, รายได้หมวดทรัพย์สิน, รายได้หมวดสาธารณูปโภคและเทศพาณิชย์ และรายได้หมวดเบ็ดเตล็ด

นอกจากนี้ยังทำการศึกษาดังปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการรายได้ดังกล่าว ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการจัดการรายได้ของเทศบาลนครเชียงใหม่

ในการคำนวณค่าดัชนีวัดความพยายาม ได้กำหนดให้ค่าดัชนีมีค่าเท่ากับอัตราส่วนระหว่างรายได้ที่ทำได้จริงกับรายได้ที่ควรจะได้ หรือค่าสมรรถวิสัย ภายใต้สภาพปกติของการจัดการรายได้ของเทศบาลนครเชียงใหม่ในแต่ละปี ซึ่งค่าสมรรถวิสัยในการจัดการรายได้ภายใต้สภาพปกติของการจัดเก็บในแต่ละปีนั้น คำนวณขึ้นโดยอาศัยค่าของสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรทางเศรษฐกิจ สังคมของจังหวัดเชียงใหม่ต่าง ๆ ในสมการที่ใช้วิเคราะห์ค่าตัวแปรเหล่านั้น

การศึกษานี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520-2532 จากรายได้ของเทศบาลนครเชียงใหม่ แต่ละประเภท, มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเชียงใหม่ตามราคาตลาด

จำนวนประชากรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ตลอดจนพระราชบัญญัติ เทศบัญญัติ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาพบว่าตัวแปรการพัฒนาเศรษฐกิจ ของจังหวัดเชียงใหม่, จำนวนประชากร และรายได้ต่อหัวจังหวัดเชียงใหม่รวมกันสามารถอธิบายการจัดการรายได้แต่ละประเภทได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นรายได้หมวดทรัพย์สิน แต่เมื่อพิจารณาตัวแปรแต่ละตัวกลับพบว่า ส่วนใหญ่ตัวแปรดังกล่าว ไม่สามารถอธิบายการจัดการรายได้แต่ละประเภทได้ดีนัก แต่ทำให้ทราบถึงทิศทางความสัมพันธ์ได้ว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือถ้าเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่ดี ก็ส่งผลให้การจัดการรายได้ของเทศบาลมากขึ้นได้ ยกเว้นรายได้จากการเก็บอากรฆ่าสัตว์ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ทั้งนี้เนื่องจากเป็นเพราะมีการลักลอบฆ่าสัตว์นอกเขตเทศบาลส่ง เข้ามาจำหน่ายในเขตเทศบาล

ผลของการวัดความพยายามในการจัดการรายได้ของเทศบาลนครเชียงใหม่ภายใต้สภาพปกติ พบว่าเทศบาลนครเชียงใหม่และหรือรัฐบาลกลางใช้ความพยายามในระดับปกติ ใกล้เคียงปกติและสูงกว่าปกติเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นรายได้ภาษีโรงเรือนและที่ดิน, ภาษีบำรุงท้องที่, ภาษีป้าย และภาษีสุราและสรรพสามิต ที่มีระดับความพยายามต่ำกว่าปกติ ในปี พ.ศ. 2524 และ 2526 นอกจากนี้ภาษีการค้า และรายได้หมวดเบ็ดเตล็ดมีระดับความพยายามต่ำกว่าปกติในปี พ.ศ. 2520 และรายได้หมวดทรัพย์สิน, หมวดสาธารณูปโภคและเทศพาณิชย์ มีระดับความพยายามต่ำกว่าปกติในปี พ.ศ. 2521 และ 2522 เช่นกัน

ผลการศึกษาในครั้งนี้ส่วนใหญ่ สามารถยืนยันสมมติฐานได้ว่ารายได้ที่ทำได้จริงและรายได้ที่ควรจะได้ภายใต้สภาพปกติของการจัดเก็บมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกับระดับการเจริญเติบโตเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่ อีกทั้งความพยายามในการจัดการรายได้แต่ละชนิดในช่วงเวลาต่าง ๆ นั้นขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางการบริหาร การเมือง และกฎหมายที่เกี่ยวกับการบริหารงานเทศบาลในช่วงเวลานั้น

Thesis Title	Revenue Acquisition Effort of Chiangmai Municipality		
Author	Mrs. Prapaipit Lalitaporn		
M.Econ	Economics		
Examining Committee	Assoc. Prof. Dr.Udom Kerdpibule	Chairman	
	Assist. Prof. Suwarat Gypmantasiri	Member	
	Assist. Prof. Dr.Worapit Meemak	Member	

Abstract

The purpose of the present study is to evaluate the degree of the efforts of the Chiangmai Municipality in raising its revenue from the major sources during the period of 1977 - 1989. The sources of revenue selected for this study are the Building and Land Tax, Property Tax, Billboard and Sign Tax, Slaughter Duty, Spirit and Excise Tax, Motor Vehicle Fees, Other Fees, Fines and Licensing Fees, Income from Property Tax, Revenue from Municipality Enterprises and Miscellaneous Revenues. The study also attempts to examine factors that may have affected the capacity to earn revenue of the municipality and its associated problems.

The index that measures the degree of efforts is defined as the ratio between the size of the revenue that is actually earned to that of the estimated value for that year. The estimated value is

derived from a regression equation that explains the tax revenue using socioeconomic factors of Chiangmai Province as explanatory variables. This estimated value represents the value of the revenue that the Municipality is expected to be able to raise under normal operating conditions.

The data used in the study consist of revenue data from various sources of the Chiangmai Municipality, Gross Provincial Product of the Chiangmai Province, population of the Municipality and qualitative information from various Revenue Acts and other related regulations.

From the study it was found that economic and population variables could explain most of the variation in the revenue from each of the sources with statistical significance at 0.05 level. However the quality of the regressions are not highly satisfactory due to the shortness of the series of the available data resulting to inadequate degrees of freedom. Nevertheless the major explanatory variables have coefficients that bear the correct signs which indicate that the tax revenues increase as the Chiangmai economy grows.

The evaluation of tax efforts of the Chiangmai Municipality shows that for most items of taxes the Municipality managed to raise revenue at levels near their respective trend values for most of the years under the study. However for the Building and Land Tax, Property Tax, Billboard and Sign Tax and Excise Tax the Municipality showed

less than normal level of efforts for the years 1981 and 1983. As for Sales Tax and Miscellaneous Revenue, there appeared less than normal efforts in 1977; and Revenue from Properties, Utilities and Municipal Enterprises showed less than normal efforts in 1978 and 1979.

Results of the study confirm the hypotheses that tax revenue of the Chiangmai Municipality under normal condition of administration varies according to the growth of the Chiangmai economy and the variation in the degree of efforts of the Municipality in raising the tax revenue is determined by variation in administrative environment, local politics and legal framework of the period under the study.